

se izpolni knjižna beseda, da bodo hvalili Boga vsi narodi; in druga pa: vsi narodi razglašajo veličja božje, kakor dal jim je sveti duh odglašati; in če kdo graja slovensko pismo, naj bode odločen od cerkve, dokler se ne popravi; uni namreč so volcjej, pa ne ovce, ki jih je treba po sadu poznati in varovati se jih. Vi pa, otroci božji, poslušajte nauke, in ne odrivajte podučevanja cerkvenega, kakor vas je učil Metodij, učitelj vaš“. Konstantin pa vernivši se nazaj; je šel učiti bolgarski narod, Metodij je pa ostal v Moravi. Po tem pa je Kocel knez postavil Metodija, škofa v Panii, na stolu svetega Andronika aposteljna, enega od 70erih, učenca svetega aposteljna Pavla. Metodij pa je izvolil dva popa hitropisca in preložil je vse knjige popolnoma iz greškega jezika v slovenski v 6 mescih, začevši od marca mesca do 26. dne oktobra mesca. Končavši pa dostojno hvalo in slavo dal je Bogu, dajočemu tako milost škofu Metodiju, nastolniku Andronikovemu. Tedaj slovenskega naroda učitelj je Andronik apostelj; po Moravi namreč je hodil in apostelj Pavel je tam učil; tam namreč je Iljurik (Illyricum), ki je va-nj prišel apostelj Pavel; tu namreč so bili Sloveni prej. Tedaj slovenskega naroda učitelj je Pavel apostelj, od kterega naroda smo tudi mi Rusi; tedaj tudi nam Rusom učitelj je Pavel apostelj. Ker učil je narod slovenski in postavil je škofa in namestnika po sebi Andronika slovenskemu narodu; pa slovenski narod in ruski je eden, od Varegov so imé dobili Rusi, ali prej so bili Sloveni; če so se Poljane zvali, bila je beseda le slovenska; Poljani pa so dobili imé, ker so v polju sedeli; ali narod slovenski bil je eden“ *).

Ozir po svetu.

Potopisne čertice iz Petrograda.

(Dalje.)

Vreme v Petrogradu je zelo spremenljivo, in po njem se spreminja tudi obleka Petrogradčanov večkrat na dan. Zima je dolga in huda, poletje je kratko pa zelo vroče. Če tedaj vidiš pozimi vse v debelih kožuhih, ti kaže poletje tanki pajčolan in lahko svilo.

Še bolj pa kakor vreme spreminja življenje po ulicah različnost bogočastja, po kterem se ravna spoznavci te ali une vére. V petek, ki je nedelja Mahomedanom, se prikažejo, sveti dan praznovaje, Turki s svojimi turbani, Perzijani s črnimi bradami in Tatari z obritimi glavami. V saboto postopajo po ulicah Judje v černosvilnih kaftanah, ker je njih sabat. V nedeljo pa obhajajo kristjani svoj praznik. In teh je v Petrogradu naj več; naj več se vé da starovercov, veliko manj katolicánov in protestantov: vsi se obnašajo po svojem. Take dni se vidijo mnogoverstne obleke, posebno pa ob tako imenovanih „carskih dnevih“, ki so veliki državni prazniki. Ob tacih dnevih vse mergolí po nekterih ulicah in v take različnih opravah, da od Pariza noter do Pekinga se ne pogrešuje tu nobena obleka.

Petrograd je prav za prav mesto možkih. Žensk je tu 100.000 manj kot možkih; Petrogradčani si tedaj ne morejo veliko izberati. Rusinje pa tudi niso tako zale kakor so možki: nježnim cvetlicam ne tekne ostra sapa severnega podnobja. Za tega voljo pa, ker je v Petrogradu premalo ženstva, morajo te pri veseljih in plésih

*) „Témže Slověnsku jazyku učitelj jest An'dronik apostol: v Moravy bo hodil, i apostol Pavel učil tu; tu bo jest Iljurik, jęgože dohodil apostol Pavel, tu (bo) bjaša Slověni pervęje. Témže Slověnsku jazyku učitelj jest Pavel, ot njęgože języka i my jesme Rus': témže i nam Rusi učitelj jest Pavel apostol, po njęže učil jest jazyk Slověns'k, i postavil jest episkopa i namęstnika posebę Andronika Slověnsku jazyku. A Slověns'k jazyk in Rus'skyj jedin; ot Varjag bo prozvaša sja Rus'ju, a pervęje bęša Slověne; ašče i Poljane zvahu sja, no Slověns'ka rěč bę; Poljani že prozvaša sja, za njęže v polji sędjahu; a jazyk Slověns'k jedin.“

preveč terpeti, se tedaj kmalo izdelajo. Redka je tedaj Rusinja s prav zdravim rudečim obličjem; večidel so blede. Nemke slovijo v Petrogradu zavolj lepote tako, da jim Rusi radi prikladajo perimek „krasiwaja Njemka“.

Naj raji se sprehaja gospôda na „Nevskem prospektu“ po zajterku od 12. do 2.; ta čas se pripeljejo tudi gospé v štacane nakupiti si potrebnih reči. Protí dvema in trem pa gré vse na drugo sprehajališče, ki je na tako imenovanem „angleškem zasipu“, in kamor tudi carova rodovina pride. Je pa to sprehajališče zares prijetno, kamor naj večja gospôda naj raji zahaja, ker tu sém tudi naj raji car Nikolaj pride. Veličansko to delo, iz vode izpeljano, je carica Katarina napraviti dala, da so pogreznili v globoko Nevo sila velike granite in tako vodi vzeli velik prostor.

Še eno pogostoma obiskovano sprehajališče je „poletni vert“, kjer se pa naj vež mladine vidi. Tu sém peljejo učiteljce mlade gospodične, učitelji svoje učence, pesterne njim izročene otroke. Mično je viditi tu rusovsko mladino se prekučovati v narodni obleki Kozakov, Čerkesov in pa Mušikov. Vsi stanovi imajo namreč na Rusovskem navado, svoje otroke do 7. ali 8. leta „a la Monjik“ oblačiti. Kakor kmečki otroci imajo tudi gosposki lasé krog in krog glave (na lonec) ostrizene; vsak nosi majhen kaftanček z ličnim prepasom, na glavi pa visoko tatarsko kapo. Poslednji čas oblači pa rusovska gospôda svoje otroke posebno rada po čerkesko, ktera se jim kaj lepo prileže, ker je zelo s srebrom nališpana in s kožuhovino obšita. Še le v 9. ali 10. letu oblačijo otroke po-europejski šegi. Čudno pa je, da tako ravna le pri fantih; deklice oblačijo iz mladega po francoski šegi. (Dalje sledi.)

Novičar iz austrijskih krajev.

Iz Pole v Istrii 22. julia. Konec mesca aprila sem Vam bil pisal, da pričakujemo dobre letine, ker takrat je okrepčal dež našo okrajno, in je kazalo polje in sadje rodovitnost obilno. Al naše želje so prišle skor v ničico, ker od tistega časa imamo spet silno sušo, da nam celó dobre vode za vsakdanje potrebe pomanjkuje. V Poli imamo vendar studenec, al voda je večidel motna, in teška, pa še Bog, da je! ker ni druge. V Dinjanu pa in v družih krajih okolice naše še te dobrote nimajo, in hodijo po vodo k nam. Oljka kaže do zdaj še precej lepo; če nam pa Bog skorej ne pošlje dežja, bo še slabej od lanske letine. Vinogradi so bili spomladi tako lepi, da bilo je veselje jih viditi, al zdaj so grojzdi večidel plesnjevi. Prejšnje leta je bilo tukaj vino po 6 in po 8 krajc. bokal, zdaj ga pa pijemo po 28, po 32 in celó po 36 kr., in še to ni dobro. Sam ne vé kaj bo, ker tukajšni ljudje so vajeni vina tako, če ga nimajo, jim polovica vžitka manjka. Bolj revni so pili druge leta prešovino, al zdaj tudi te ni, zavoljo tega pa pijejo nekteri kis (jesih) z vodo; al po njem jih kolje po trebuhu, da jih veliko zbolí, nekteri celó pomerjejo, ker ta jesih ni vinski, ampak kemijsko pripravljen. S tem pa nočem reči, da kemijsko pripravljen jesih ni zdrav, ali jaz mislim, da, Bog vé, po kakošnih posodah je bil že prelivan in kolikokrat že premešan, dokler je sem do nas prišel. — Pervo žito je bilo precej dobro, pa vendar je bilo veliko gluhega zernja vmes. — Pri ti priložnosti Vam še povém, da tukej večidel le možki plévejo in žanjejo. Kozolcov ali stogov nimajo tukej; snope postavljajo v majhne kupice, blizo kterih tudi napravijo na tléh prostor (guono) za mlatbo žita. Naj poprej mlatijo bolj debele pridelke, kakor fežol, bob, grah itd., tako da na zadnje mlatijo pšenico tudi na tej guoni, ker skednjev tukej le malo poznajo. Marsikteri bo grajal takošno mlatenje na gorkem solncu pod milim nebom; al tudi ta napčnost ni brez vse koristi, ker ni treba mla-

tičem požerati toliko prahu kakor v skednjih. Proti večeru, ko začne tukaj navadni vetriček pihljati, vejejo žito, tudi na guonj, metaje ga kviško; dobro zerno pada ravno na tla, pléve in prah veter odnese. — Delavcem pri novem mornarskem arsenalu se ne godí dobro, ker jim pomanjkuje živeža, ki ga dostikrat ne morejo dobiti še za denar ne. Celi ljubi dan se pečejo na gorkem soncu med skalovjem in mnogo jih prenočuje pod milim nebom; ni tedaj čudo, da v bolnišnici jih je veliko, ki imajo zimo (merzlico). Ta arsenal bo skorej tako velik, kakor je sedanje mesto. Pred nekimi tedni so začeli kopati v arsenalu štirno, in kopaje so prišli na starine; veliko kamnja so izkopali z mnogoverstnimi napisi; na enem stebru je viditi podoba Herkula. Kuk.

Iz Podberda na Tominskem. A. Sk. Ni davno, kar paseta dva fantina iz Kuka drobnico pri potoku mlinškem, kar deževati jame, in smuk! jo v ondašnji mlin potegneta. Mlajši iz med nju, 8 let star fantè stopi h kolesu, ki se je počasi vertilo, in s srobotom, ki ga v roki derži, v kolo dregne. Hipoma kolo srobot zagrabi in fanta seboj potegne, ki pri ti priči med kolesom in spodnjim klinom pritisnjen mertev ostane. Težavno je bilo merliča vunkaj spraviti. — Naj je to starišem nov izgled: kako treba je čuti nad malimi otroci, in da takim otrokom, ki ne umejo sami sebe varovati, ne gré tudi varstev živine izročevati, še manj pa mlajših otročičev.

Iz Ljubljane. Gosp. Jože Globočnik, veliko let katehet in na spodnjih gimnazialnih šolah ljubljanskih tudi učenik slovenskega jezika, gré v dobro zasluženi pokojni stan. — Misionstvo v Afriki ne gré po sreči; po naznanilu „Danice“ sta spet dva duhovna umerla (Martin Dovjak in Oton Trabant), nekteri bolehajo; dva — Hruška in Šašel sta se vernila domú. Šašel je že spet v Ljubljani. Podnebje afrikansko je za Europejce tako nezdravo, in življenje misionarjev je s tolikimi težavami sklenjeno, da se ni čuditi, da vsak boleha, kdor tje pride. Le gosp. Knobleher se dobro derži. — Gosp. Jož. Pavšler, tehant v Dolini blizo Tersta, pride za korarja v Ljubljano.

Novičar iz mnogih krajev.

Po dunajskih novicah je bilo v vsem skupej do 25. t. m. že 110 milionov za državni zajém podpisanih. — Tiste polajsave, ki so cesarskim in drugim javnim uradnikom po naj višjem sklepu od 5. t. m. o tem zajému dovoljene, so tudi dovoljene duhovnom in učiteljem zastran tistih dohodkov, ki jih potegujejo iz cesarskih, verskih, šolskih ali drugih javnih zakladov. — Berzovoz (Eilzug) iz Dunaja v Ljubljano po železnici, iz Ljubljane v Terst pa s kurirjem se bo začel prihodnji torek. Iz Dunaja bo šel vsaki dan zjutrej 10 minut po 7. uri, opoldanska postaja bo v Gradcu, zvečer 13 minut čez 8. uro pa pride v Ljubljano; drugo jutro ob 5. uri gré v Terst; izperva bo le za 19 oséb prostora v tem vozu iz Ljubljane v Terst. Na železnico do Ljubljane se bojo jemali popotni le v 1. in 2. klas, vozovi z blagom se ne bojo vozili z berzovozom. — Ker se na Dunaji že dolgo ni zgodilo, se je zgodilo pretekli ponedelk: streha (iz kotlovine) sila velike hiše „Schottenhof-a“ je popolnoma zgorela in vse, kar je pod streho bilo. — Deželno poglavarstvo v Zagrebu je ondašnji kmetijski družbi velelo nasvetovati: kako bi se dalo ljudstvo naj pripravniše podučiti o dobičku, ki ga donša sviloreja, in kako bi se dalo svilarstvo naj lože vpeljati. — Časnik „Lloyd“ v Peštu toži zavolj dragine mesa, ktere ga funt v središču ogerske dežele veljá 13 krajc. Še huje pa je na Dunaju, kjer je sred tega mesca poskočila cena mesa na 16 krajc.

dobrega dnarja. — Deževno vreme mesca maja je ježicam (konopru) tako škodovalo, da jih še za domačo potrebo ne bojo pridelali. — Ker je goveja kuga z veliko silo se spet začela v Moldavi, so navadne postave za obrambo te kuge spet vpeljane na mejah našega cesarstva. — Spet se kaže, kakor da bi hotli Rusi Bukurešt zapustiti; središče njih armade gré proti Kalugereni, desna stran proti Fokšani nazaj; tako je armada proti Donavi obernjena. Omer-paša in Napoleon sta v Gjurgjevu, Goršakov v Bukureštu. „Čas“ pravi, da je Paskievič spet popolnoma zdrav in da bo 27. t. m. spet prevzel poveljstvo čez dunavsko armado. Rusovski oficirji za gotovo pripovedujejo, da austrijska armada ne bo posedla Moldave in Valahije. — Brambo donavskih izlivov so Rusi opustili, ker se te mesta ne dajo ubraniti. — Napier je naznanil ministerstvu v London, da od morske strani se Sweaborg in Kronstadt ne dasta premagati. Lord Rusel je oznanil spodnji zbornici, da bo zedinjena armada vzela Sebastopol. — Poslanec pruski general Manteufel je 24. t. m. zapustil Dunaj; kaj je opravil, se ne vé. — Namestni kralj egiptovski Alas-paša je v veselje cele dežele umerl; naslednik njegov je Said-paša, najstarejši sin Mehmed Ali-ta. — Španjska kraljica je razglasila, da bo spolnila pravične želje ljudstva. — 22. t. m. se je v Parmi vnel punt, pa armada ga je kmalo zaterla. — Na južnem Francoskem, posebno v Marseilleu, razsaja kolera strašno; premožni so zbežali, šole so zaperte, kupčija je zaostala.

Pesem veselih mlaticev.

Ze je pretékel čas žétve,
Ze je pretékel čas sétve,
Prišel je, prišel čas mlatve;
Dajmo le: pika, pik, pok!

Fantje, dekleta! vstanimo,
Hitro nasajat' začnimo,
Pár le za parom vložimo;
Dajmo le: pika, pik, pok!

Naglo za cepce primimo,
Dobro po snopih nažgimo,
Čisto, le čisto omlatimo;
Dajmo le: pika, pik, pok!

Snope po štir' obračajmo,
Rejte pa urno sukajmo,
Zraven veselo ukajmo;
Dajmo le: pika, pik, pok!

Vendar tud ne pozabimo,
Da od Boga vse dobimo,
Njega zato počastimo;
Dajmo le: pika, pik, pok!

Hvalo Bogú zaženimo,
Hvalo le Njemu recimo,
Njega ponižno molimo;
Dajmo le: pika, pik, pok!

Janez.

Pogovori vredništva.

Gospodu L. D.: Kemijska preiskava lani poslana studenčnice iz T. D. je dogotovljena v lekarni gosp. R. Ni se našlo nič posebnih delov od navadnih v nji. Po tem takem ostane studenčnici le nenavadna toplota (20 stop. R.), pa zavolj te bi utegnila imeti kakošno zdravilno moč, kakor jo imajo sloveče Gastunske toplíce na Solnograškem (Gastein), ktere tudi ničesa drugzega v sebi nimajo kakor vsaka studenčnica, le da njih toplota je 37 do 38 stop. R. V tacih okoljšinah morajo skušnje razodeti, česar ne razodene kemija. — Gosp. J. K. v P.: Za ponudeno „trikratno srečanje“ prosimo.

Današnjemu listu je pridjana 19. põla „občne zgodovine“.

Stan kursa na Dunaji 27. julia 1854.

Obbligacije	5 %	82 ⁷ / ₈	fl.	Esterhaz. srečke po 40 fl.	83 fl.
državnega	4 ¹ / ₂ %	72 ³ / ₄	fl.	Windišgrac. „ „ 20 „	29 „
dolga	4 %	67	fl.	Waldstein. „ „ 20 „	28 ³ / ₄ „
	3 %	52 ¹ / ₂	fl.	Keglevičeve „ „ 10 „	10 ¹ / ₄ „
	2 ¹ / ₂ %	41 ¹ / ₂	fl.	Cesarski cekini.	5 fl. 48
Oblig. 5% od leta 1851 B	95		fl.	Napoleon dor (20 frankov)	9 fl. 45
Oblig. zemljiš. odkupa 5%	79		fl.	Suverendor	16 fl. 57
Zajemi od leta 1834	222		fl.	Pruski Fridrihsdor	10 fl. 24
„ „ 1839	124 ¹ / ₄		fl.	Nadavk (agio) srebra:	
„ „ 1854	87 ⁷ / ₈		fl.	na 100 fl.	23 ¹ / ₂ fl.

Loterijne srečke:

V Terstu 26. julia 1854: 51. 2. 28. 53. 60.

Prihodnje srečanje v Terstu bo 9. augusta 1854.